

# Весільний народ

Елісон Еспач

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Ольга Тільна

© Видавничий дім «Фабула». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — [nashaknyga.com.ua](http://nashaknyga.com.ua)

Готель має саме такий вигляд, якого і сподівалася Фібі. Він розташувався на краєчку скелі, наче старий статечний собака, терпляче чекаючи на її прибуття. Фібі не бачить океану позаду будівлі, та знає, що він там є, так само, як, під'їжджаючи до свого будинку, вона відчуває, що чоловік сидить у кабінеті й набирає текст на клавіатурі, працюючи над рукописом.

Кохання було тим невидимим дротом, який їх завжди поєднував.

Фібі виходить із кеба. Чоловік у костюмі кольору бургундського вина підходить із такою серйозністю, що виникає відчуття, ніби цю сцену вже давно було відрепетирувано. І це додає Фібі впевненості в тому, що вона чинить правильно.

— Доброго вечора, — каже їй чоловік. — Ласкаво просимо до «Корнуолл-Інну». Дозвольте я заберу ваш багаж?

— У мене немає багажу, — відповідає Фібі.

Коли вона залишала Сент-Луїс, здавалося таким важливим покинути там геть усе: чоловіка, будинок, багаж. Надійшов час рухатися далі, і вона знала, що це так, бо саме про це вони домовилися наприкінці судових слухань щодо розлучення. Фібі так приголомшила остаточність тієї їхньої розмови, те, як її чоловік сказав: «Гаразд, а тепер будь здорова і бережи себе», ніби він був якимсь листоношею і бажав їй гарного дня. Після того вона не могла змусити себе зробити навіть найпростішого, лише залізла до ліжка, пила джин із тоніком і слухала, як гуде холодильник, продукуючи кригу. Не те щоб вона мала куди піти. Локдаун був у самому розпалі, коли вона виходила з дому лише по джин і туалетний папір та проводила свої онлайн-заняття кожного дня в тій самій чорній блузці, бо що ж іще, скажіть на милість, варто в такому разі вдягати? Коли саме і як саме локдаун закінчився, вона вже не пам'ятала.

Але зараз Фібі стоїть перед збудованим у XIX сторіччі готелем у Ньюпорті, вдягнена в смарагдово-зелену шовкову сукню — єдину річ зі свого гардеробу, про яку вона чесно може сказати, що та їй і досі страшенно подобається, можливо, тому, що Фібі в ній іще нікуди не виходила. Вони із чоловіком не відвідували таких заходів, які відповідали б класу цієї сукні. Вони були професорами. Вони легко йшли по життю. Вони були розслабленими. Так добре було сидіти біля ватрана із кошеним на колінах. Їм подобалось усе просте, усе, що було під рукою, усе, що показували по телебаченню, усе, що було в холодильнику, перша-ліпша сорочка, що мала нормальний вигляд, адже хіба не в цьому й полягає сенс одягу? Довести, що ти нормальний? Довести, що кожного дня, хай там що, ти був людиною, що може вдягти чисту сорочку?

Але того ранку, перш ніж піднятися на борт літака, Фібі прокинулась і зрозуміла, що вже не була нормальною. І все одно вона зробила собі тост. Прийняла душ. Висушила волосся. Зібрала свої конспекти лекцій для другого дня викладання в осінньому семестрі. Відчинила свій гардероб і подивилася на весь той одяг, який купувала раніше лише тому, що всі ті речі були подібними до сорочок, які професорки мають одягати, ідучи на роботу. Ряди блузок стриманих кольорів — жіночі версії того, що носив її чоловік. Вона витягла сіру блузку, потримала її перед люстром, але так і не змогла змусити себе одягнути цю річ. Фібі просто не могла змусити себе піти на роботу та, стоячи перед офісним принтером, утримувати нейтрально-зацікавлений вираз обличчя, доки її колеги нудотно довго обговорюватимуть, яке навдивовижу важливе значення відігравав у середньовічній теології сир.

Натомість вона зняла з вішака та вдягнула смарагдово-зелену сукню. Взула черевички на високих золотистих підборах, у яких була на своєму весіллі. Знайшла разок крупних перлів, яким у весільну ніч чоловік затуляв їй очі, аби Фібі не бачила, куди він її

несе. А потім вона сіла на літак, пила на диво якісний джин із тоніком, і напій так приємно холодив горло, що Фібі практично не відчувала турбулентності.

— Сюди, будь ласка, мем, — каже їй чоловік у костюмі кольору бургундського вина.

Фібі вручає йому двадцять доларів, і чоловіка, вочевидь, дивує, що йому дали чайові ні за що, та для Фібі це не абищия. Дуже давно вже ніхто не поспішав до її автівки і не показував, куди йти. Уже багато років її чоловік не вибігав зі свого кабінету, щоб привітати її з поверненням додому. Так приємно, коли тебе зустрічають, ніби тільки й чекали на твоє прибуття, ніби це є якоюсь насправду важливою подією. Так приємно слухати, як твої підбори стукають по старих кам'яних плитах, коли наближаєшся до вхідних дверей. Вона завжди хотіла чути цей звук, увиходячи до лекторію, аби відчувати свою важливість і значимість, але в її університеті підлоги скрізь були вкриті килимовим покриттям.

Вона піднімається сходами, проходить повз великі чорні стовпи ліхтарень і повз гранітних левів, які охороняють двері. Вона розсуває важкі завіси й увиходить до вестибюля, і це також наповнює Фібі відчуттям правильності всього, що відбувається. Це ніби зробити крок назад, у той давнішній світ, який, імовірно, і не був кращим, але принаймні був щільно загорнутим в оксамит.

А тоді вона бачить чергу до стійки реєстрації.

Ця черга така неймовірно довга, що її можна було б очікувати в аеропорту, а не у вікторіанському маєтку із краєвидом на океан. Але ж вона є, ця черга, і тягнеться через увесь вестибюль, повз старовинні дубові сходи. І люди в черзі також мають якийсь неправильний вигляд: на них вітрівки, джинси та буденні кросівки. На них звичайнісінькі сорочки, такі, які Фібі носила раніше. Вони мають комічно простацький вигляд у цій залі з оксамитовим драпуванням і золоченими рамами портретів бороданів, які

вишикувалися по стінах. Вони мають вигляд солідних сучасних людей, прив'язаних до землі своїми величезними багажними валізами з титановим підсиленням. Дехто розмовляє по телефону. Деякі читають щось у телефонах, неначе вони приготувалися провести у цій черзі решту свого життя, — а може, так воно і є. Можливо, у них також більше немає родин. Ця думка є зараз для Фібі дуже спокусливою — повірити, що всі навколо так само самотні тепер, як і вона.

Але вони не самотні. Вони стоять по двоє, а то й по троє, тримаючись за руки чи поляскуючи одне одного по спині. Вони щасливі; Фібі це знає тому, що мало не кожен із них голосно каже про це щохвилини.

— Джиме, — вимовляє один старигань, розкриваючи ведмежачі обійми, — я такий щасливий тебе бачити!

— Привіт, дідуню Джиме, — відповідає молодший чоловік, і Фібі здається, що буквально кожного в цій черзі звати Джимом. Джими обмінюються дикунськими обіймами та привітними вигуками. — А де дядько Джим? Уже зареєструвався?

Навіть молода жінка, яка сидить за стійкою реєстрації, видається щасливою, — так цілковито вона віддається своїй роботі, так глибоко заглядає усім у вічі, запитуючи про мету їхнього перебування, навіть попри те, що всі вони відповідають однаково, і вона відповідає також усім тією самою фразою: «Ой, ви на весілля! Як це чудово!» Голос її бринить щирим захопленням від весілля, і, можливо, вона насправді від нього у захваті. Можливо, вона ще така молодесенька, що гадає, ніби чиесь весілля якимось боком стосується і її. Саме так завжди почувалася Фібі, коли була юною, переживаючи, яку сукню вдягнути цього місяця, хоча й перебувала на далекій орбіті всіх тих весіль, на які у той час ходила.

Фібі стає в чергу. Вона опиняється позаду двох молодих жінок, які тримають у руках по зеленій сукні схожих відтінків. Одна з них і

досі не скинула із себе подушку з гепардовим принтом, яку підкладала під шию в літаку. В іншої волосся зібрано у такий високий пучок, що брудно-червоні пасма падають їй на чоло, коли вона гортає журнал «Піпл». Жінки пошепки обговорюють, чий переліт сюди був гіршим, скільки насправді років цьому готелю та чому люди зараз так одержимі Кайлі Дженнер{1}. Та чи дійсно нам слід перейматися тим, що вона «гарячіша» за Кім Кардаш'ян.

— Та невже? — запитує жінка з подушкою на шиї. — А я, власне, думала, що вони обидві у певному сенсі потворні.

— Якщо чесно, я думаю, це, мабуть, можна сказати про геть усіх, — каже та, що з високим пучком. — У кожній людині є щось таке, що робить її у певному сенсі потворною. Навіть таких, чиєю професією є бути «гарячими». Це як золоте правило чи щось у такому дусі.

— Ти, мабуть, хотіла сказати «закон природи».

— Мабуть, — погоджується Високий Пучок попри те, що знає про свою неочевидну привабливість, хоча їй знадобилося аж п'ять років психотерапії, аби примиритися з тим фактом, що коли вона усміхається, то показує ясна набагато більше, ніж видається потрібним.

— Я цього ніколи не помічала, — каже Подушка На Шиї.

— Це тому, що я не всміхаюсь увесь час.

— То що ж виходить? Увесь час, доки я тебе знаю, ти контролювала себе та не всміхалась на повну силу?

— Зі старшої школи точно.

Черга просувається вперед, і Фібі дивиться на кесонну стелю, яка є такою високою, що жінка починає запитувати сама в себе, як же її чистять.

Ще одне «Ой, ви на весілля!», і Фібі починає усвідомлювати, наскільки багато весільних гостей зібралось у вестибюлі. Це викликає у неї відчуття неспокою, як у фільмі «Птахи»{2}, що його

так полюбляв її чоловік. Щойно зауваживши кількох із них, Фібі починає бачити їх усюди. Весільний народ відпочиває на лавці з лілового оксамиту. Весільний народ спирається спинами та плечима на вбудовану книжкову шафу. Весільний народ тягне за собою такий футуристичний багаж, який зміг би пережити подорож на Місяць. Чоловіки в бордовому складають усі ті валізи у високі, надійні вежі просто поруч із великою білою вивіскою з написом: «Ласкаво просимо на весілля Ліли та Ґері».

— Але твоє правило точно не стосується Ліли, — каже Подушка На Шії. — Я хочу сказати, що просто не можу знайти нічого такого, що зробило б її потворною. Серйозно.

— Це правда, — погоджується Високий Пучок.

— А пам'ятаєш, як перед випускним її обрали бути нареченою на нашому показі мод?

— О так. Іноді я про це забуваю.

— Як про таке можна забути? Я кожного тижня думаю про те, як дивно все це було.

— Хочеш сказати, це через те, що наш куратор наполягав на тому, аби разом із нею пройти проходом?

— Я радше хочу сказати, що деякі дівчата просто народжені бути нареченими.

— Власне, я думаю, що наш куратор також буде на цьому весіллі.

— Як дивно. Але добре. Тоді я хоча б когось знатиму на цьому весіллі, — каже Подушка На Шії.

— Розумію тебе. Я й сама тепер уже майже нікого не знаю, — каже Високий Пучок.

— Я знаю. Увесь час після пандемії я типу... ну знаєш... здається, ніби у мене просто немає друзів.

— Ага. Єдина людина, яку я тепер хоч якось знаю, то моя мама. Правильно?

Вони сміються, а потім обмінюються історіями проведених ними воєнних кампаній щодо того, як жакливо сюди летіли, і Фібі робить усе можливе, щоб тільки не слухати їх, а зосередити погляд на неймовірно пишному оздобленні вестибюля. Та це дуже важко. Весільний народ набагато голосніший від просто собі людей.

Вона заплющує очі. Починають боліти ноги, і Фібі вперше, звідколи залишила дім, запитує в себе, а чи взяла вона із собою пару зручнішого взуття. У неї так багато зручного взуття, що вишикувалося рівними рядочками в гардеробі, наче військово-морський флот, який потерпає від неробства.

— То що ти знаєш про нареченого? — пошепки запитує Подушка На Шиї.

Але Високий Пучок знає лише те, що їй похапцем розповіла Ліла, і ще ту децищу інформації, яку зуміла видобути з інтернету, шпигуючи за ним.

— Власне, за Гері, типу як, нецікаво шпигувати в інтернеті, — каже Високий Пучок, а потім пошепки розповідає щось про те, що Гері нібито лікар покоління X{3} з такою віддаленою лінією росту волосся, що існують великі шанси на те, що він помре, не втративши більшої частини скальпу.

— І як ти змогла не шпигувати за ним після того, як Ліла запросила тебе бути дружкою на весіллі?

— Я не виходила в інтернет, — пояснює Високий Пучок. — Цього вимагав мій психотерапевт.

— Аж два роки?

— А що, вони були заручені так довго?

— Він освідчився їй саме перед пандемією.

Черга просунулася вперед іще на один дюйм.

«Боже, лише подивіться на ці шпалери!»

Подушка На Шиї сподівається, що її кімната виходитиме вікнами на океан.

— Споглядання океану робить тебе на п'ять відсотків щасливішою людиною. Я прочитала в одному дослідженні, — каже вона.

Нарешті вони замовкають. Фібі вдячна їм за мовчанку. У тиші вона може знову почати думати. Вона заплющує очі та уявляє, як через кухню дивиться на свого чоловіка, захоплюючись його сміхом. Фібі завжди страшенно подобався його сміх, як він звучить, коли слухати здалеку. Схоже на сигнальну сурму, що трубить крізь туман, нагадуючи, в якому напрямку рухатися. Та раптом один із Джимів як заволає: «А ось і наречена!»

— Джиме! — гукає йому наречена.

Наречена виходить із ліфта й потрапляє у вестибюль. На ній мерехтлива стрічка з написом «Наречена», щоб не виникло плутанини. Не те щоб могла виникнути хоч якась плутанина. Кожному ясно, що саме вона — наречена; вона ходить, як наречена, і всміхається, як наречена, і крутиться, ніби вихор, як і належить усім нареченим, коли наближається до Високого Пучка та Подушки На Шиї, що стоять у черзі, бо саме так і має поводитися наречена впродовж декількох днів. Вона ж найважливіша персона у цей момент, найзнаменитіша тутешня зірка, саме за таке люди і заплатили тисячі доларів, аби сюди приїхати.

— Я така рада вас бачити! — вигукає наречена.

Вона розставляє руки, щоб обійнятися, і подарункові пакети звисають з її зап'ястків, немов браслети, сплетені з морської трави.

Подушка На Шиї та Високий Пучок мали рацію. Фібі не може знайти нічого такого, що зробило б цю наречену потворною, нічого такого, що могло б її хоч трішечки зіпсувати. Вона має саме такий вигляд, який і мусить мати: незбагненно гнучка й маленька водночас, у бездоганно білій літній сукні, під якою не видно й сліду нижньої білизни. Її біляве волосся заплетено в таку романтичну та вибагливу піраміду з косичок, що Фібі робиться дуже цікаво,

скільки ж тренінгів вона передивилася в інстаграмі.

— Ти зараз така вродлива, — каже їй Високий Пучок.

— Дякую, дякую, — відповідає наречена. — Як долетіли?

— Без особливих пригод, — бреше Подушка На Шії.

Вони жодним словом не згадують ані про несподівану зграйку чайок, ані про аварійну посадку, бо поруч із ними стоїть наречена. Тепер вони будуть усе весілля брехати нареченій і про те, як чудово минула їхня подорож, і про те, який захват у них викликає перспектива цього весілля у Ньюпорті, адже обидві практично нічого не робили впродовж двох років.

— Коли ми познайомимося з Гері? — запитує Високий Пучок.

— Він буде на прийнятті трохи згодом, очевидно.

— І я кажу, це ж очевидно, — промовляє Подушка На Шії, і всі троє сміються.

Наречена знімає із зап'ястків пару браслетів із морської трави та вручає подругам пакети (з «аварійним запасом»). У жінок перехоплює подих, коли вони витягають повнорозмірні пляшки з лікером. Усі різних видів, пояснює наречена. Те, що вона приховала, коли вони з Гері подорожували Європою минулого місяця.

Скотч, ріоха, горілка.

— Ой, як вишукано, — каже Високий Пучок.

Наречена всміхається, пишаючись собою. Вона горда з того, що належить до тих жінок, що думають про подруг, яким поталанило значно менше, навіть подорожуючи Європою зі своїм лікарем-нареченим. Горда з того, що повернулася додому жінкою, яка знає, що варто пити, а що не варто.

— А це вам, — звертається наречена до Фібі з такою душевністю в голосі, що та відчувається, немовби якась загублена кузина, з якою не бачились іще з дитинства. Немовби дуже давно, ще за царя Панька, вони разом грали в шахи десь у таємних

закрутах дідусевого підвалу, абощо. Наречена вручає Фібі один із пакетів і обіймає її так міцно, неначе репетирує свої весільні обійми, як чоловік Фібі репетирував професорське рукостискання перед співбесідами. — Просто приємна дрібничка, щоб подякувати за те, що ви здолали таку далеку дорогу. Ми знаємо, що дістатися сюди було навіть дуже нелегко!

Але, чесно кажучи, Фібі дістатися сюди було навіть дуже легко. Вона не зупиняла доставки пошти, не вишукувала дітлахів по сусідству, щоб поливали її садок, і не просила Боба знайти, хто замість неї проведе пари, як робила завжди перед відпусткою. Вона навіть не витерла з кухонного столу крихт, що залишилися після підсушеного в тостері хліба. Вона просто вдягнула сукню та вийшла з дому, залишаючи все так, як ніколи ще нічого не залишала.

— Ой, я... — почала вже казати Фібі.

— Знаю, знаю, що ви подумали, — перебиває її наречена. — Та хто в біса п'є шоколадне вино?

Чудова наречена. Просто прекрасна наречена. Приголомшливо, коли до тебе отак говорять після двох років інтенсивної ізоляції, коли Фібі зверталася до моря чорних скриньок на екрані свого комп'ютера із запитанням: «Що таке література?», але жодна зі скриньок не знала відповіді, або їм усім просто було байдуже, або жодна зі скриньок узагалі не слухала, що вона каже. «Що ж таке література?» — запитувала Фібі знову і знов, аж доки й сама вже не знала відповіді.

І от зараз її обіймають і дарують пакет із шоколадним вином просто так, ні за що. Їй дивиться в очі вродлива незнайомка, і це після стількох років, коли навіть коханий чоловік не дивився їй в очі. Це змушує Фібі хотіти розплакатися. Це змушує її бажати, щоб вона прилетіла сюди на весілля.

— Але воно краще, ніж можна було б подумати, — каже наречена. — Як виявилось, німцям воно страшенно подобається.

Наречена всміхається, і Фібі бачить шматочок їжі, що застряг між її передніх зубів. Ось воно: те, що сьогодні робить наречену потворною.

— Хто далі? — кличе жінка за стійкою реєстрації.

Фібі потрібна секунда, аби усвідомити, що надійшла її черга. Вона бачить, як Високий Пучок і Подушка На Шиї уже входять до ліфта. Вона бере пакет, дякує нареченій і підходить до реєстраційного столу.

— Ви, мабуть, також приїхали на весілля? — запитує реєстраторка. Її звати Полін.

— Ні, — зізнається Фібі. — Не на весілля.

— Ох, — каже Полін. Вона видається спантеличеною. Чесно кажучи, вона видається навіть неприємно здивованою. Її погляд кидається услід нареченій, що вже відійшла далеченько. — Я думала, що тут усі приїхали на весілля.

— Я абсолютно точно приїхала не на весілля, — каже Фібі. — Але я забронювала номер сьогодні вранці.

— Ох, я вам вірю, — каже Полін, а її пальці тим часом бігають клавіатурою, вводячи текст. — Я просто думаю, що хтось тут зробив дуже велику помилку. Можливо, то була навіть я! Вам доведеться нас вибачити, бо нам тут трохи бракує працівників, іще від часів ковіду.

Фібі киває.

— Нестача робочої сили.

— Саме так, — погоджується Полін. — Гарзд, які ваші ім'я та прізвище?

— Фібі Стоун.

І це правда. Саме такими є її ім'я та прізвище, те, що вона звикла вважати своїми ім'ям і прізвищем. І все одно враження таке, ніби вона зараз бреше, називаючи це прізвище, бо воно належить її чоловікові. Кожного разу, коли Фібі чує, як вимовляє його, то

почувається немовби виштовхнутою зі свого власного тіла. Це змушує її дивитися на себе звідкись згори, наче з висоти пташиного польоту; як, очевидно, бачить її увесь цей весільний народ, і вона впевнена, що звідти всі можуть помітити те, що робить потворною і її: волосся. Фібі зовсім забула вранці зробити зачіску.

— Ось, будь ласка, — каже Полін. Вона так зосереджено намагається виконати свою роботу за найвищим розрядом, що навіть не повертає голови, коли хтось із весільних гостей заходить до вестибюля, послизається на плитах підлоги та падає позад Фібі.

— Дядечку Джиме! О Боже мій! Чи з вами все гаразд? — вигукує наречена.

Але з дядечком Джимом не все гаразд. Він лежить на підлозі та викрикує щось про свій щиколоток, а також про підлогу, яка, за його словами, просто жахлива, щоб не сказати паскудна. Чоловіки в бордовому збираються навколо нього та починають вибачатися за підлогу, яка справді, так-так, вони згодні, що це найгірша підлога у світі, хоча Фібі бачить, що це якийсь із різновидів італійського мармуру.

— Ось, маєте, — каже Полін. У неї вигляд справжньої героїні. — Я поселила вас у «Гуркітливих двадцятих».

— Кімнати нумеруються за десятиліттями? — запитує Фібі. Вона малює в уяві кімнати, кожна з яких вичепурена у власному стилі. Кожна має свою війну. Свій власний перелік тріумфів і провалів фондового ринку. Власне визначення фемінізму.

...

Далі — у повній книжці «Весільний народ».

[nashaknyga.com.ua](http://nashaknyga.com.ua)